

บทที่ 6

การวิเคราะห์ผลตอบแทนในการผลิตอิฐมอญระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือน

ในบทที่แล้วได้กล่าวถึงต้นทุนการผลิตอิฐมอญและได้วิเคราะห์ต้นทุนการผลิตอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิตแล้ว ในบทนี้จะคำนวณหากำไรสุทธิจากการขาย อิฐมอญที่ผลิตจนหาผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตอิฐมอญ ทั้งนี้จะได้พิจารณาตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- ก. การวิเคราะห์กำไรสุทธิต่อปีของโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต
- ข. การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตอิฐมอญของโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต.
- ค. การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน
- ง. การตัดสินใจลงทุน

ก. การวิเคราะห์กำไรสุทธิต่อปีของโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต

กำไรสุทธิต่อปีของโรงงานผลิตอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต คำนวณจากรายได้จาก การขายอิฐมอญหักด้วยต้นทุนรวม (ต้นทุนการผลิตรวมกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน) และพิจารณาตามลำดับ ดังนี้

1. รายได้จากการขายอิฐมอญ
2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
3. การคำนวณต้นทุนสินค้าที่ขายต่อปีของต้นทุนแบบ ก. และแบบ ข.
4. การวิเคราะห์กำไรสุทธิต่อค่าขาย

1. รายได้จากการขายอิฐมอญ

รายได้จากการขาย อิฐมอญต่อปีคำนวณได้จากการขายอิฐมอญในปริมาณผลผลิตคงเหลือหลังหักเปอร์เซ็นต์การสูญเสียและปริมาณแถมต่อปีในราคาขายเฉลี่ยของแต่ละโรงงาน ดังนั้นจะกล่าวถึงเรื่องปริมาณการขาย และราคาขาย ดังต่อไปนี้

1.1 ปริมาณการขาย ปริมาณขายอิฐมอญต้องคำนึงถึงเปอร์เซ็นต์การสูญเสีย และปริมาณผลผลิตที่แถมต่อปี รายละเอียดของเปอร์เซ็นต์การสูญเสียและปริมาณแถมได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 4 ดังนั้นปริมาณขายลู่วิศำนวณได้ดังนี้

$$\text{ปริมาณขายลู่วิศอเฉลี่ยต่อปี} = \text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อปี} - \text{ปริมาณผลผลิตที่สูญเสียเฉลี่ยต่อปี} - \text{ปริมาณผลผลิตแถมเฉลี่ยต่อปี}$$

ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อปี เป็นปริมาณผลผลิตต่อปีก่อนหักปริมาณอิฐมอญที่แตกหักชำรุดเสียหาย และปริมาณการแถม

ปริมาณผลผลิตที่สูญเสีย เป็นปริมาณของอิฐมอญที่แตกหักและเสียหายในระหว่างทำการผลิต

ปริมาณการแถม เป็นปริมาณอิฐมอญที่แถมให้แก่ผู้ซื้ออิฐมอญเพื่อทดแทนการแตกหักเสียหายระหว่างขนส่ง

รายละเอียดของปริมาณขายลู่วิศอได้แสดงไว้ในตารางที่ 6 - 1 หน้า 180

จากตารางที่ 6 - 1 เป็นการแสดงปริมาณขายเฉลี่ยต่อปีของโรง 1 โรง 2 และโรง 3 มีรายละเอียด ดังนี้

โรง 1 ปริมาณผลผลิตโดยเฉลี่ยต่อปีของโรง 1 เป็น 393,750 ก้อน มีปริมาณผลผลิตที่สูญเสียโดยเฉลี่ยปีละ 1,582 ก้อน ปริมาณการแถมโดยเฉลี่ยปีละ 3,878 ก้อน ดังนั้นโรง 1 มีปริมาณขายลู่วิศอโดยเฉลี่ยปีละ 388,290 ก้อน

โรง 2 ปริมาณผลผลิตโดยเฉลี่ยต่อปีของโรง 2 เป็น 606,756 ก้อน มีปริมาณผลผลิตที่สูญเสียโดยเฉลี่ยปีละ 3,036 ก้อน ปริมาณการแถมโดยเฉลี่ย 5,976 ก้อน ดังนั้นโรง 2 มีปริมาณขายลู่วิศอโดยเฉลี่ยปีละ 597,744 ก้อน

โรง 3 ปริมาณผลผลิตโดยเฉลี่ยต่อปีของโรง 3 เป็น 1,431,250 ก้อน มีปริมาณผลผลิตที่สูญเสียโดยเฉลี่ยปีละ 7,160 ก้อน ปริมาณการแถมโดยเฉลี่ยปีละ 14,100 ก้อน ดังนั้นโรง 3 มีปริมาณขายลู่วิศอโดยเฉลี่ยปีละ 1,409,990 ก้อน

ตารางที่ 6 - 1 แสดงปริมาณขายอิฐมอญต่อปี

โรงงาน ขนาด การผลิต ที่	ปริมาณผลผลิต เฉลี่ยต่อปี ¹ (ก่อน)	ปริมาณผลผลิต ที่สูญเสีย เฉลี่ยต่อปี ² (ก่อน)	ปริมาณผลผลิตหลังหัก ปริมาณผลผลิตที่สูญเสีย เฉลี่ยต่อปี ² (ก่อน)	ปริมาณการแถม เฉลี่ยต่อปี ³ (ก่อน)	ปริมาณขายสุทธิ ⁵ เฉลี่ยต่อปี ⁴ (ก่อน)
1	393,750	1,582	392,168	3,878	388,290
2	606,756	3,036	603,720	5,976	597,744
3	1,431,250	7,160	1,424,090	14,100	1,409,990

¹ ตารางที่ 4 - 1 หน้า 46

² ตารางที่ 4 - 13 หน้า 78

³ ตารางที่ 4 - 16 หน้า 90

⁴ ปริมาณขายเฉลี่ยต่อปี = ปริมาณผลผลิตหลังหักเปอร์เซ็นต์ที่สูญเสียเฉลี่ยต่อปี - ปริมาณการแถมเฉลี่ยต่อปี

ตัวอย่าง

โรง 1 = 392,168 - 3,878 = 388,290 ก่อน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 ราคาขาย ราคาขายอิฐมอญเป็นราคาที่ไม่คงที่ มีการเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาล ในฤดูฝนราคาขายจะเพิ่มขึ้นและจะลดลงในฤดูแล้ง ราคาขายที่นำมาคำนวณเป็นราคาขายส่งที่โรงงานเพราะผู้ผลิตส่วนใหญ่จะขายส่งให้กับพ่อค้าคนกลางรับซื้ออิฐมอญ ซึ่งจัดพาหนะไปบรรทุกอิฐมอญถึงเตาเผาของผู้ผลิต ผู้ผลิตไม่สามารถจะกำหนดราคาขายส่งได้ ส่วนใหญ่จะขายในราคาตลาดซึ่งเป็นราคาที่พ่อค้าคนกลางเป็นฝ่ายเสนอ หรืออาจตกลงราคากันได้บ้างเล็กน้อย (รายละเอียดได้อธิบายไว้บทที่ 4 เรื่องสภาพการตลาด)

เนื่องจากราคาขายส่งของผู้ผลิตแต่ละรายมีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลเหล่านั้นมาหาค่าเฉลี่ยต่อโรงงานต่อหน่วย

ราคาขายต่อหน่วย มีวิธีการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ราคาขายต่อหน่วย} = \frac{\text{ราคาขาย}}{\text{ปริมาณขาย}}$$

ราคาขายเฉลี่ยต่อหน่วยโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6 - 2 หน้า 182

จากตารางที่ 6 - 2 รายละเอียดของราคาขายส่งที่โรงงานของโรง 1 โรง 2 และโรง 3 เป็นดังนี้

โรง 1 มีจำนวนโรงงาน 16 โรงงาน ราคาขายส่งที่โรงงานรวมต่อ 100 ก้อน คิดเป็น 218.50 บาท ดังนั้นราคาขายส่งโดยเฉลี่ยต่อ 100 ก้อนโรงงานละ 13.66 บาท หรือก้อนละ .1366 บาท

โรง 2 มีจำนวนโรงงาน 16 โรงงาน ราคาขายส่งที่โรงงานรวมต่อ 100 ก้อน คิดเป็น 222 บาท ดังนั้นราคาขายส่งโดยเฉลี่ยต่อ 100 ก้อนโรงงานละ 13.88 บาท หรือก้อนละ .1388 บาท

โรง 3 มีจำนวนโรงงาน 16 โรงงาน ราคาขายส่งที่โรงงานรวมต่อ 100 ก้อน คิดเป็น 223 บาท ดังนั้นราคาขายส่งโดยเฉลี่ยต่อ 100 ก้อนโรงงานละ 13.94 บาท หรือก้อนละ .1394 บาท

ตารางที่ 6 - 2 แสดงราคาขายส่งเฉลี่ยต่อปีของโรงงานอัญมณี

รายการ	หน่วย	โรงงานขนาด การผลิตที่ 1	โรงงานขนาด การผลิตที่ 2	โรงงานขนาด การผลิตที่ 3
จำนวนโรงงาน ¹	โรง	16	16	16
ราคาขายส่งที่โรงงานต่อ 100 ก้อนรวม ¹	บาท	218.50	222.00	223.00
ราคาขายส่งเฉลี่ยต่อโรงงานต่อ 100 ก้อน ²	บาท	13.66	13.88	13.94
ราคาขายส่งเฉลี่ยต่อก้อน ³	บาท/ก้อน	0.1366	0.1388	0.1394

¹ สํารวจและสัมภาษณ์ผู้ผลิตอัญมณีจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและอ่างทอง

² ราคาขายส่งเฉลี่ยต่อโรงงาน ต่อ 100 ก้อน = $\frac{\text{ราคาขายส่งที่โรงงาน}}{\text{จำนวนโรงงาน}}$

ตัวอย่าง

โรง 1 = $\frac{218.50}{16} = 13.66$ บาท

³ ราคาขายส่งเฉลี่ยต่อก้อน = $\frac{\text{ราคาขายส่งเฉลี่ยต่อโรงงาน/100 ก้อน}}{\text{ปริมาณขาย 100 ก้อน}}$

ตัวอย่าง

โรง 1 = $\frac{13.66}{100} = .1366$ บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายได้จากการขายอิฐมอญต่อปี

เมื่อรวบรวมปริมาณขายอิฐมอญต่อปีและราคาขายอิฐมอญต่อก้อนของโรงงานอิฐมอญ ทั้ง 3 ขนาดการผลิตได้แล้ว ต่อไปจะเป็นการคำนวณรายได้จากการขายอิฐมอญต่อปี ดังนี้

$$\text{รายได้จากการขายอิฐมอญ} = \text{ปริมาณขาย} \times \text{ราคาขาย}$$

รายได้จากการขายอิฐมอญเฉลี่ยต่อปีของโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิตได้ แสดงไว้ในตารางที่ 6 - 3 หน้า 184

จากตารางที่ 6 - 3 รายได้จากการขายอิฐมอญโดยเฉลี่ยต่อปีของโรง 1 โรง 2 และโรง 3 เป็นดังนี้

โรง 1 มีปริมาณขายสุทธิต่อปีโดยเฉลี่ยปีละ 388,290 ก้อน ราคาขายอิฐมอญโดยเฉลี่ย ก้อนละ .1366 บาท ดังนั้นรายได้จากการขายอิฐมอญโดยเฉลี่ยปีละ 53,040.41 บาท

โรง 2 มีปริมาณขายสุทธิต่อปีโดยเฉลี่ยปีละ 597,744 ก้อน ราคาขายอิฐมอญโดยเฉลี่ย ก้อนละ .1388 บาท ดังนั้นรายได้จากการขายอิฐมอญโดยเฉลี่ยปีละ 82,966.87 บาท

โรง 3 มีปริมาณขายสุทธิต่อปีโดยเฉลี่ยปีละ 1,409,990 ก้อน ราคาขายอิฐมอญโดย เฉลี่ยก้อนละ .1394 บาท ดังนั้นรายได้จากการขายอิฐมอญโดยเฉลี่ยปีละ 196,552.60 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 - 3 แสดงรายได้จากการขายอธิรุมณ์ต่อปีของโรงงานอธิรุมณ์

รายการ	หน่วย	โรงงานขนาด	โรงงานขนาด	โรงงานขนาด
		การผลิตที่ 1	การผลิตที่ 2	การผลิตที่ 3
		จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
ปริมาณขายสุทธิเฉลี่ยต่อปี ¹	ก้อน/ปี	388,290	597,744	1,409,990
ราคาขายอธิรุมณ์เฉลี่ยต่อก้อน ²	บาท/ก้อน	0.1366	0.1388	0.1394
รายได้จากการขายอธิรุมณ์เฉลี่ยต่อปี ³	บาท/ปี	53,040.41	82,966.87	196,552.60

¹ ตารางที่ 6 - 1 หน้า 180

² ตารางที่ 6 - 2 หน้า 182

³ รายได้จากการขายอธิรุมณ์โดยเฉลี่ยต่อปี = ปริมาณขายสุทธิเฉลี่ยต่อปี x ราคาขายอธิรุมณ์เฉลี่ยต่อก้อน

ตัวอย่าง

$$\text{โรง 1} = 388,290 \times 0.1366 = 53,040.41 \text{ บาท}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

นอกเหนือจากต้นทุนการผลิตอัฐมอญแล้วผู้ผลิตต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานดังต่อไปนี้ คือ ค่าใช้จ่ายในการขายและค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป

ก. ค่าใช้จ่ายในการขาย ประกอบด้วยค่าขนอัฐมออก (จากเตา) และค่าใช้จ่ายในการแถม

1) ค่าขนอัฐมออก เป็นค่าจ้างแรงงานขนอัฐมออกจากเตาเผาเพื่อขึ้นรถรับซื้อที่หน้าเตาเผา จากการสำรวจพบว่า ทุกโรงงานมีค่าขนอัฐมออกประมาณร้อยละ 1 ของปริมาณขายรวมแถม (ประมาณผลผลิตหลังหักเปอร์เซ็นต์การสูญเสีย)

2) ค่าใช้จ่ายในการแถม เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับต้นทุนอัฐมอญที่แถมให้แก่ลูกค้า เมื่อขายอัฐมอญเพื่อทดแทนการแตกหักระหว่างขนส่ง

รายละเอียดของค่าใช้จ่ายในการขาย แสดงไว้ในตารางที่ 6 - 4 หน้า 186

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 - 4 แสดงค่าใช้จ่ายในการขาดตัวของโรงงานฉนวน

(ค่าเฉลี่ย)						
ลำดับที่	รายการ	หน่วย	โรงงานขนาด การผลิตที่ 1	โรงงานขนาด การผลิตที่ 2	โรงงานขนาด การผลิตที่ 3	ตารางที่
ค่าขนส่งออก						
1	ปริมาณผลผลิตสหังหักเปอร์เซ็นต์การสูญเสียต่อปี	ก๊อน/ปี	392,168	603,720	1,424,090	6 - 1
2	เปอร์เซ็นต์ค่าขนส่งออก (จากเตา) ¹		1 %	1 %	1 %	
3	ค่าขนส่งออกต่อปี ²	บาท/ปี	3,921.68	6,037.20	14,240.90	
4	ค่าขนส่งออกต่อก๊อน ³	บาท/ก๊อน	.01	.01	.01	
ค่าใช้จ่ายในการแถม (ต้นทุนแบบ ก.)						
5	ปริมาณการแถมต่อปี	ก๊อน/ปี	3,878	5,976	14,100	6 - 1
6	ต้นทุนการผลิตฉนวนต่อก๊อน แบบ ก.	บาท/ก๊อน	.0610834	.0655118	.0895604	5 - 19
7	ค่าใช้จ่ายในการแถมต่อปี แบบ ก. ⁴	บาท/ปี	236.88	391.50	1,262.80	
ค่าใช้จ่ายในการแถม (ต้นทุนแบบ ข.)						
8	ต้นทุนการผลิตฉนวนต่อก๊อน แบบ ข.	บาท/ก๊อน	.115831	.1092991	.1019596	5 - 19
9	ค่าใช้จ่ายในการแถมต่อปี แบบ ข. ⁴	บาท/ปี	449.19	653.17	1,437.63	
10	ค่าใช้จ่ายในการขาดต่อปี (ต้นทุนแบบ ก.) ⁵	บาท/ปี	4,158.56	6,428.70	15,503.70	
11	ค่าใช้จ่ายในการขาดต่อปี (ต้นทุนแบบ ข.) ⁵	บาท/ปี	4,370.87	6,690.37	15,678.53	

¹ สัมภาษณ์ผู้ผลิตฉนวนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและอ่างทอง พ.ศ. 2528

² ค่าขนส่งออกต่อปี = ปริมาณผลผลิตสหังหักเปอร์เซ็นต์การสูญเสียต่อปี (ปริมาณขายรวมแถม) × เปอร์เซ็นต์ค่าขนส่งออก

ตัวอย่าง

$$\text{โรง 1} = \frac{392,168 \times 1}{100} = 3,921.68 \text{ บาท}$$

³ ค่าขนส่งออกต่อก๊อน = ค่าขนส่งออกต่อปี / ปริมาณผลผลิตสหังหักเปอร์เซ็นต์การสูญเสียต่อปี

ตัวอย่าง

$$\text{โรง 1} = \frac{3,921.68}{392,168} = .01 \text{ บาท}$$

⁴ ค่าใช้จ่ายในการแถมต่อปีแบบ ก. = ปริมาณการแถมต่อปี × ต้นทุนการผลิตต่อก๊อน

ตัวอย่าง

$$\text{โรง 1} = 3,878 \times .0610834 = 236.88 \text{ บาท}$$

ค่าใช้จ่ายการแถมต่อปีแบบ ข.

ตัวอย่าง

$$\text{โรง 1} = 3,878 \times .115831 = 449.19 \text{ บาท}$$

⁵ ค่าใช้จ่ายในการขาดต่อปีแบบ ก. = ค่าขนส่งออกต่อปี² + ค่าใช้จ่ายในการขาดต่อปี⁴

ตัวอย่าง

$$\text{โรง 1} = 3,921.68 + 236.88 = 4,158.56 \text{ บาท}$$

ค่าใช้จ่ายในการขาดต่อปีแบบ ข.

ตัวอย่าง

$$\text{โรง 1} = 3,921.68 + 449.19 = 4,370.87 \text{ บาท}$$

ข. ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย ค่าดอกเบี้ยจ่าย และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไปของโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิตเกี่ยวกับดอกเบี้ยจ่ายมีดังนี้ จากการสำรวจผู้ผลิตได้กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน เงินกู้จากภาครัฐบาลไม่ได้ให้ช่วยเหลือเพื่ออุตสาหกรรมนี้โดยตรง. ส่วนใหญ่ผู้ผลิตอิฐมอญเป็นเกษตรกรจึงกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเพื่อนำมาใช้จ่ายด้านเกษตรกรรม แต่ผู้ผลิตได้นำเงินบางส่วนมาใช้จ่ายในการดำเนินงานการผลิตอิฐมอญ อัตราดอกเบี้ยโดยประมาณร้อยละ 14 ต่อปี ส่วนแหล่งเงินกู้ภาคเอกชนผู้ผลิตอิฐมอญได้กู้เงินจากญาติเพื่อนบ้าน นายทุนในตำบลนั้น จากรถหรือเรือรับซื้ออิฐมอญ และจากการขายอิฐล่วงหน้า อัตราดอกเบี้ยจากภาคเอกชนมีตั้งแต่ร้อยละ 14 - 120 ต่อปี เงินกู้ที่กู้มาจากทั้งภาครัฐบาลและเอกชนได้นำมาใช้ในการผลิตอิฐมอญประเมินได้ประมาณ 1 ใน 3 ส่วนของเงินกู้ทั้งหมด สำหรับค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าเครื่องเขียน ค่าวัสดุการสำหรับคนงาน ค่าพาหนะ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ข้อสังเกตเกี่ยวกับดอกเบี้ยจ่าย เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับดอกเบี้ยจ่ายเป็นข้อมูลที่แตกต่างกันมาก ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตให้ผู้ผลิตส่วนใหญ่กู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรโดยใช้อัตราดอกเบี้ยในปี พ.ศ. 2528 คือร้อยละ 14 ต่อปี (ระยะเวลาที่ทำการวิจัย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมีโครงการขยายสินเชื่อให้กับผู้ผลิตอิฐมอญ โดยการออกสำรวจและสัมภาษณ์ผู้ผลิตอิฐมอญ เพื่อนำข้อมูลเสนอสำนักงานใหญ่)

จากการสำรวจพบว่า ผู้ผลิตอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิตมีขนาดละ 16 โรงงาน มีเงินกู้และดอกเบี้ยจ่ายดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	จำนวนเงินกู้ ¹ รวม (บาท)	เฉลี่ย/โรงงาน ² (บาท)	อัตราดอกเบี้ย %	ดอกเบี้ยจ่ายต่อปี ³ (บาท)
โรง 1	57,500.-	3,593.75	14	503.13
โรง 2	52,500.-	3,281.25	14	459.38
โรง 3	187,000.-	11,687.50	14	1,636.25

รายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไปของโรงงานทั้ง 3 ขนาดการผลิต
ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6 - 5 หน้า 189

จากตารางที่ 6 - 5 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโรง 1 โรง 2 และโรง 3
เป็นดังนี้

ต้นทุนแบบ ก.

โรง 1 มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมทั้งสิ้นโดยเฉลี่ยปีละ 4,715.69 บาท
ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการขาย 4,158.56 และค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป 557.13
บาท

โรง 2 มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมทั้งสิ้นโดยเฉลี่ยปีละ 6,978.08 บาท
ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการขาย 6,428.70 บาท และค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป
549.38 บาท

¹ จากการสอบถามผู้ผลิตอิฐมอญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและอ่างทอง พ.ศ. 2528

² เงินกู้เฉลี่ยต่อโรงงาน = จำนวนเงินกู้/จำนวนโรงงาน

ตัวอย่าง

$$\text{โรง 1} = 57,500 / 16 = 3,593.75 \text{ บาท}$$

³ ดอกเบี้ยจ่าย = เงินกู้ x อัตราดอกเบี้ย

ตัวอย่าง

$$\text{โรง 1} = 3,593.75 \times \frac{14}{100} = 503.13 \text{ บาท}$$

ตารางที่ 6 - 5 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโรงงานอิฐมอญ

โรงงาน ขนาดการ ผลิตที่	ค่าใช้จ่ายในการขายต่อปี ¹		ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไปต่อปี			ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อปี ²	
	ต้นทุนการผลิต		ดอกเบี้ย จ่าย	ค่าใช้จ่าย		ต้นทุนการผลิต	
	แบบ ก.	แบบ ข.		เบ็ดเตล็ด	รวม	แบบ ก.	แบบ ข.
1	4,158.56	4,370.87	503.13	54	557.13	4,715.69	4,928.-
2	6,428.70	6,690.37	459.38	90	549.38	6,978.08	7,239.75
3	15,503.70	15,678.53	1,636.25	430	2,066.55	17,570.25	17,745.08

¹ ตารางที่ 6 - 4 หน้า 186

² ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน = ค่าใช้จ่ายในการขาย + ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป

ตัวอย่าง แบบ ก.

โรง 1 = 4,158.56 + 557.13 = 4,715.69 บาท

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โรง 3 มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมทั้งสิ้นโดยเฉลี่ยปีละ 17,570.25 บาท ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการขาย 15,503.70 บาท และค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป 2,066.55 บาท

ต้นทุนแบบ ข.

โรง 1 มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมทั้งสิ้นโดยเฉลี่ยปีละ 4,928 บาท ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการขาย 4,370.87 บาท และค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป 557.13 บาท

โรง 2 มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมทั้งสิ้นโดยเฉลี่ยปีละ 7,239.75 บาท ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการขาย 6,690.37 บาท และค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป 549.38 บาท

โรง 3 มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมทั้งสิ้นโดยเฉลี่ยปีละ 17,745.08 บาท ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการขาย 15,678.53 บาท และค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป 2,066.55 บาท

3. การคำนวณต้นทุนสินค้าขายต่อปีของต้นทุนแบบ ก. และแบบ ข.

ต้นทุนการผลิตต่อปีที่คำนวณไว้ในตารางที่ 5 - 15 หน้า 144 นั้น เป็นต้นทุนการผลิตต่อปีสำหรับปริมาณขายรวมแถม แต่การแสดงงบกำไรขาดทุนที่จะคำนวณในหัวข้อต่อไป เป็นกำไรขาดทุนของค่าขายจากปริมาณขายสุทธิ (ปริมาณผลผลิตหึ่งหักเปอร์เซ็นต์การสูญเสีย - ปริมาณแถม) และต้นทุนสินค้าขายจากปริมาณขายสุทธิเช่นเดียวกัน

ปริมาณขายต่อปีหรือขายสุทธิของโรง 1 โรง 2 และโรง 3 เป็น 388,290 ก้อน 597,744 ก้อน และ 1,409,990 ก้อน ตามลำดับ ดังนั้นต่อไปนี้จะเป็นการคำนวณต้นทุนสินค้าสำหรับปริมาณขายสุทธิต่อปีตามปริมาณดังกล่าวข้างต้น

การคำนวณต้นทุนสินค้าขายสำหรับปริมาณขายสุทธิต่อปี คำนวณจาก

$$\text{ต้นทุนสินค้าขายต่อปี} = \frac{\text{ต้นทุนการผลิตต่อปี} \times \text{ปริมาณขายสุทธิต่อปี}}{\text{ปริมาณผลผลิตหึ่งหักเปอร์เซ็นต์การสูญเสีย}}$$

ต้นทุนการผลิตต่อปี (ดูตารางที่ 5 - 15 สำหรับต้นทุนแบบ ก. และตารางที่ 5 - 16 สำหรับต้นทุนแบบ ข.)

รายละเอียดต้นทุนสินค้าขายต่อปีทั้งแบบ ก. และแบบ ข. ของโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต แสดงไว้ในตารางที่ 6 - 6 หน้า 192

4. การวิเคราะห์กำไรสุทธิต่อค่าขาย

เมื่อรวบรวมค่าขาย ต้นทุนการผลิต และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้แล้ว ต่อไปนี้จะเป็นการคำนวณกำไรสุทธิของโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต และการวิเคราะห์กำไรสุทธิ โดยพิจารณาตามลำดับดังต่อไปนี้

4.1 งบกำไรขาดทุนสำหรับระยะเวลา 1 ปี ของต้นทุนแบบ ก.

4.2 งบกำไรขาดทุนสำหรับระยะเวลา 1 ปี ของต้นทุนแบบ ข.

4.3 การคำนวณภาษีเงินได้

4.4 งบกำไรขาดทุนสำหรับระยะเวลา 1 งวดการผลิตของต้นทุนแบบ ก.

และแบบ ข.

4.5 แสดงการเปรียบเทียบผลตอบแทนในการผลิตอิฐมอญสำหรับปริมาณผลผลิต 10,000 ก้อน ของต้นทุนแบบ ข.

4.6 การวิเคราะห์กำไรสุทธิต่อค่าขายของต้นทุนแบบ ข.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 - 6 แสดงต้นทุนสินค้าขายต่อปีทั้งแบบ ก. และแบบ ข. ของโรงงานวิกรมอญ

รายการ	หน่วย	(ค่าเฉลี่ย)			ตารางที่
		โรงงานขนาด การผลิตที่ 1	โรงงานขนาด การผลิตที่ 2	โรงงานขนาด การผลิตที่ 3	
ปริมาณผลผลิตสังหักเปอร์เซ็นต์การสูญเสียต่อปี	ก้อน/ปี	392,168	603,720	1,424,090	6 - 1
ปริมาณขายต่อปี	ก้อน/ปี	388,290	597,744	1,409,990	6 - 1
ต้นทุนสินค้าขายต่อปี แบบ ก.¹					
วัตถุดิบ	บาท/ปี	10,004.14	14,656.38	30,160.25	
ค่าแรงงาน	บาท/ปี	-	5,667.21	63,189.12	
ค่าใช้จ่ายการผลิตอื่น ๆ	บาท/ปี	13,713.90	18,835.63	32,929.89	
รวมต้นทุนสินค้าขายต่อปี	บาท/ปี	23,718.04	39,159.22	126,279.26	
ต้นทุนสินค้าขายต่อปี แบบ ข.²					
วัตถุดิบ	บาท/ปี	10,004.14	14,656.38	30,160.25	
ค่าแรงงาน	บาท/ปี	21,004.12	31,333.32	79,755.94	
ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ	บาท/ปี	13,967.72	19,343.06	33,845.68	
รวมต้นทุนสินค้าขายต่อปี	บาท/ปี	44,975.98	65,332.76	143,761.87	

$$1 \text{ ต้นทุนสินค้าขายต่อปี แบบ ก.} = \frac{\text{ต้นทุนการผลิตต่อปี}^3 \times \text{ปริมาณขายต่อปี}}{\text{ปริมาณผลผลิตสังหักเปอร์เซ็นต์การสูญเสีย}}$$

ตัวอย่าง

$$\text{โรง 1 ต้นทุนวัตถุดิบต่อปี แบบ ก.} = \frac{10,104.08 \times 388,290}{392,168} = 10,004.14 \text{ บาท}$$

$$\text{โรง 2 ต้นทุนค่าแรงงานต่อปี แบบ ก.} = \frac{5,723.88 \times 597,744}{603,720} = 5,667.21 \text{ บาท}$$

$$\text{โรง 3 ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตวิกรมอญต่อปี แบบ ก.} = \frac{33,259.20 \times 1,409,990}{1,424,090} = 32,929.89 \text{ บาท}$$

$$2 \text{ ต้นทุนสินค้าขายต่อปี แบบ ข.} = \frac{\text{ต้นทุนการผลิตต่อปี}^4 \times \text{ปริมาณขายต่อปี}}{\text{ปริมาณผลผลิตสังหักเปอร์เซ็นต์การสูญเสีย}}$$

ตัวอย่าง

$$\text{โรง 1 ต้นทุนวัตถุดิบต่อปี แบบ ข.} = \frac{10,104.08 \times 388,290}{392,168} = 10,004.14 \text{ บาท}$$

$$\text{โรง 2 ต้นทุนค่าแรงงานต่อปี แบบ ข.} = \frac{31,646.64 \times 597,744}{603,720} = 31,333.32 \text{ บาท}$$

$$\text{โรง 3 ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตวิกรมอญต่อปี แบบ ข.} = \frac{34,184.20 \times 1,409,990}{1,424,090} = 33,845.68 \text{ บาท}$$

³ ตารางที่ 5 - 15 หน้า 144⁴ ตารางที่ 5 - 16 หน้า 147

4.1 งบกำไรขาดทุนสำหรับระยะเวลา 1 ปี ของต้นทุนแบบ ก. ของโรงงาน
อิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต มีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 6 - 7 หน้า 194

4.2 งบกำไรขาดทุนสำหรับระยะเวลา 1 ปี ของต้นทุนแบบ ย. ของโรงงาน
อิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต มีรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 6 - 8 หน้า 195

4.3 การคำนวณภาษีเงินได้

โดยปกติผู้ผลิตอิฐมอญต้องเสียภาษีทั้งภาษีการค้าและภาษีเงินได้ แต่ภาษี
การค้าได้รับการยกเว้นตามพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ 133) พ.ศ. 2526 ดังนั้นภาษีที่จะคำนวณ
เป็นภาษีเงินได้ของผู้ผลิตอิฐมอญ

สำหรับการคำนวณภาษีเงินได้ของโรงงานผลิตอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต ซึ่งมีวิธีการ
คำนวณต้นทุนการผลิตทั้ง แบบ ก. และแบบ ย. จะถือหลักการเดียวกัน คือ คิดเป็นค่าใช้จ่ายตาม
แนวการตัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร โดยถือเป็นเงินได้ของบุคคลธรรมดาจากการทำเครื่อง
กระเบื้อง เครื่องเคลือบ เครื่องซีเมนต์ หรือดินเผา ที่กฎหมายยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้
เป็นการเหมาร้อยละ 80 จึงสามารถคำนวณภาษีเงินได้ที่จะต้องจ่ายได้ตามตารางที่ 6 - 9
เป็นการคำนวณภาษีเงินได้จากการผลิตอิฐมอญ ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 6 - 9 หน้า 197

ข้อลุ่มมติเกี่ยวกับการคำนวณภาษีเงินได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ต้องการแสดงค่าภาษีเงินได้และกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ ผู้วิจัย
จึงตั้งข้อลุ่มมติเกี่ยวกับการคำนวณภาษีเงินได้โดยกำหนดให้ผู้ผลิตอิฐมอญเป็นโสด หรือเป็นผู้มีคู่
สมรสแต่ไม่มีบุตร ธิดา และคู่สมรสแยกยื่นภาษีเงินได้ ดังนั้นการคำนวณภาษีเงินได้จะหักค่าลด
หย่อน 13,000 บาท เฉพาะผู้มีเงินได้เพียง 1 คน คือ ผู้ผลิตอิฐมอญที่เป็นเจ้าของสถานประกอบ
การเท่านั้น

ตารางที่ 6 - 7 แสดงงบกำไรขาดทุนสำหรับระยะเวลา 1 ปี ของโรงงานอัครมอญ (ต้นทุนแบบ ก.)

รายการ	โรงงานขนาดการผลิตที่			ตารางที่
	1	2	3	
	(จำนวนเงิน (บาท/ปี))			
ค่าขาย	53,040.41	82,966.87	196,552.60	6 - 3
ต้นทุนสินค้าขาย				
วัตถุดิบ	10,004.14	14,656.38	30,160.25	6 - 6
ค่าแรงงาน	-	5,667.21	63,189.12	6 - 6
ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ	13,713.90	23,718.04	126,279.26	6 - 6
กำไรขั้นต้น	29,322.37	43,807.65	70,273.34	
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน				
ค่าใช้จ่ายในการขาย	4,158.56	6,428.70	15,503.70	6 - 5
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป	557.13	4,715.69	17,570.25	6 - 5
กำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้	24,606.68	36,829.57	52,703.09	
หัก ภาษีเงินได้	-	265.20	1,841.74	6 - 9
กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้	24,341.48	36,414.74	50,861.35	
ปริมาณขายสุทธิต่อปี (ก้อน)	388,290	597,744	1,409,990	6 - 1
กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ต่อก้อน ¹ (บาท)	.0626889	.0609202	.0360721	

¹กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ต่อก้อน

= $\frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษีต่อปี}}{\text{ปริมาณการขายต่อปี}}$

ตัวอย่าง

โรง 1

= $\frac{24,341.48}{388,290}$ = .0626889 บาท

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 - 8 แสดงงบกำไรขาดทุนสำหรับระยะเวลา 1 ปี ของโรงงานอัญมณี (ต้นทุนแบบ ข.)

รายการ	(ค่าเฉลี่ย)			ตารางที่
	โรงงานขนาดการผลิตที่ 1	โรงงานขนาดการผลิตที่ 2	โรงงานขนาดการผลิตที่ 3	
	จำนวนเงิน (บาท/ปี)	จำนวนเงิน (บาท/ปี)	จำนวนเงิน (บาท/ปี)	
ค่าขาย	53,040.41	82,966.87	196,552.60	6 - 3
ต้นทุนสินค้าขาย				
วัตถุดิบ	10,004.14	14,656.38	30,160.25	6 - 6
ค่าแรงจ่าย	21,004.12	31,333.32	79,755.94	6 - 6
ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ	13,967.72	44,975.98	19,343.06	65,332.76
กำไรขั้นต้น	8,064.43	17,634.11	52,790.73	
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน				
ค่าใช้จ่ายในการขาย	4,370.87	6,690.37	15,678.53	6 - 5
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป	557.13	4,928.00	549.38	7,239.75
กำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้	3,136.43	10,394.36	35,045.65	
หัก ภาษีเงินได้	265.20	414.83	1,841.74	6 - 9
กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้	2,871.23	9,979.53	33,203.91	
ปริมาณขายสุทธิต่อปี (ก้อน)	388,290	597,744	1,409,990	6 - 1
กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ต่อก้อน ¹ (บาท)	.0073945	.0166953	.023549	

¹กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ต่อก้อน

กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ต่อปี
ปริมาณขายต่อปี

ตัวอย่าง

โต๊ะ 2

= $\frac{9,979.53}{597,744}$ = .0166953 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 6 - 9 เป็นการคำนวณภาษีเงินได้ของโรง 1 โรง 2 และโรง 3
สรุปได้ดังนี้

โรง 1 และโรง 2 เลือกการเสียภาษีตามมาตรา 48 (2) แห่งประมวลรัษฎากร
สำหรับผู้มีเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป การคำนวณภาษีให้เสียไม่น้อยกว่าร้อยละ
0.5 ของเงินได้พึงประเมิน ดังนั้น โรง 1 โรง 2 เสียภาษีเงินได้ ดังนี้

โรง 1 มีเงินได้จากค่าจ้างอัตรามอญปีละ 53,040.41 บาท เสียภาษีเงินได้
ปีละ 265.20 บาท

โรง 2 มีเงินได้จากค่าจ้างอัตรามอญปีละ 82,966.87 บาท เสียภาษีเงินได้
ปีละ 414.83 บาท

โรง 3 มีเงินได้จากค่าจ้างอัตรามอญปีละ 196,552.60 บาท หักค่าใช้จ่ายเป็น
การเหมาร้อยละ 80 ของเงินได้เป็นเงิน 157,242.08 บาท เสียภาษีร้อยละ 7 จากเงินได้
สุทธิ 26,310.52 บาท ดังนั้นโรง 3 จึงเสียค่าภาษีเงินได้ปีละ 1,841.74 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 - 9 แสดงการคำนวณภาษีเงินได้ต่อปีจากการผลิตธัญญาของโรงงานธัญญา

รายการ	(ค่าเฉลี่ย)		
	โรงงานขนาด การผลิตที่ 1 จำนวนเงิน (บาท)	โรงงานขนาด การผลิตที่ 2 จำนวนเงิน (บาท)	โรงงานขนาด การผลิตที่ 3 จำนวนเงิน (บาท)
เงินได้จากการจำหน่ายธัญญา ¹	53,040.41	82,966.87	196,552.60
หัก ค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา 80 ² %	42,432.33	66,373.50	157,242.08
	10,608.08	16,593.37	39,310.52
หัก ค่าลดหย่อนผู้มีเงินได้	13,000.00	13,000.00	13,000.00
เงินได้สุทธิ	-	3,593.37	26,310.52
การคำนวณภาษี (วิธีที่ 1)			
เงินได้สุทธิ 30,000 บาทแรก			
เสียภาษีเงินได้ในอัตรา	7 %	7 %	7 %
เงินได้สุทธิ	-	3,593.37	26,310.52
ภาษีเงินได้ต่อปี ³	-	251.54	1,841.74
ภาษีเงินได้ต่อปี ⁴ (วิธีที่ 2)	265.20	414.83	982.76

¹ ตารางที่ 6 - 3 หน้า 184

² การตัดเก็บภาษีของสรรพากร มาตรา 8 (19) แห่งประมวลรัษฎากร การทำเครื่องกระเบื้อง เครื่องเคลือบ เครื่องซีเมนต์ หรือดินเผา หักค่าใช้จ่ายในการเหมาได้ร้อยละ 80

ตัวอย่าง

$$\begin{aligned} \text{โรง 1 ค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา 80 \%} &= \text{เงินได้พึงประเมิน} \times \text{อัตราค่าใช้จ่าย} \\ &= 53,040.41 \times \frac{80}{100} \\ &= 42,432.33 \text{ บาท} \end{aligned}$$

³ ภาษีเงินได้ (วิธีที่ 1)

$$= \text{เงินได้สุทธิ} \times \text{อัตราภาษีเงินได้}$$

ตัวอย่าง

$$\begin{aligned} \text{โรง 2} &= 3,593.37 \times \frac{7}{100} \\ &= 251.54 \text{ บาท} \end{aligned}$$

⁴ ภาษีเงินได้ (วิธีที่ 2)

$$= \text{เงินได้พึงประเมิน} \times \text{อัตราภาษีเงินได้}$$

ตัวอย่าง

$$\begin{aligned} \text{โรง 1} &= 53,040.41 \times \frac{0.5}{100} \\ &= 265.20 \text{ บาท} \end{aligned}$$

4.4 งบกำไรขาดทุนสำหรับระยะเวลา 1 งวดการผลิต (1 เตา) ของต้นทุน
แบบ ก. และแบบ ข.

สำหรับงบกำไรขาดทุนสำหรับระยะเวลา 1 งวดการผลิต (1 เตา) ของต้นทุนแบบ ก. และแบบ ข. ของโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต เป็นงบที่ผู้ริชยต้องการแสดงให้เห็นค่าตอบแทนจากการขายต่อเตา โดยแสดงในตารางที่ 6 - 10 เท่านั้นจะไม่มีการอธิบายตารางหรือนำไปวิเคราะห์เปรียบเทียบกำไรสุทธิต่อค่าขายในเรื่องของกำไรวิเคราะห์ผลตอบแทน งบกำไรขาดทุนต่องวดการผลิตของต้นทุนแบบ ก. และต้นทุนแบบ ข. มีดังนี้



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 - 10 ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ 1 งบประมาณปี 13 (ล้านบาท)

รายการ	ปีงบประมาณ 2557 (ก.พ. - ธ.ค.)			ปีงบประมาณ 2558 (ก.พ. - ธ.ค.)		
	จำนวนเงิน (บาท/ตัว)	จำนวนเงิน (บาท/ตัว)	จำนวนเงิน (บาท/ตัว)	จำนวนเงิน (บาท/ตัว)	จำนวนเงิน (บาท/ตัว)	จำนวนเงิน (บาท/ตัว)
ค่าเช่า	3,788.60	6,913.91	19,655.26	3,788.60	6,913.91	19,655.26
ต้นทุนค่าเช่า						
รถโดยสาร	714.58	1,221.37	3,016.07	714.58	1,221.37	3,016.07
ค่าเช่ารถ		472.27	6,318.91	1,500.29	3,611.11	7,515.58
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	979.56	1,694.34	3,263.28	997.69	3,212.56	5,444.40
ค่าโทรศัพท์	2,094.46	3,650.63	7,027.34	576.04	1,469.51	5,279.08
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน						
ค่าเช่าสำนักงาน	297.04	535.73	1,550.37	312.71	557.53	1,567.85
ค่าเช่าสำนักงานบริการ	39.80	336.84	45.78	352.01	603.31	206.66
ค่าโทรศัพท์มือถือ	1,757.62	3,069.12	5,270.31	224.03	866.20	3,504.57
ค่าเช่าอินเทอร์เน็ต	18.94	34.57	184.17	18.04	34.57	164.57
ค่าโทรศัพท์สำนักงาน	1,738.68	3,034.54	5,086.14	205.09	831.63	3,320.40
พนักงานขับรถ (เดือน) ¹	27,735	49,812	140,999	27,735	49,812	140,999
ค่าโทรศัพท์มือถือ	.062689	06092	.0360721	0073946	0166953	.0235491

- ¹ จำนวนเงินต่อรายการ = จำนวนเงินต่อรายการในตารางที่ 6 - 7 จำนวนตาม 0
- ตัวอย่าง
 1+1 ค่าเช่า = $\frac{53,040.41}{14} = 3,788.60$ บาท
- ² จำนวนเงินต่อรายการ = จำนวนเงินต่อรายการในตารางที่ 6 - 8 จำนวนตาม 0
- ตัวอย่าง
 1+2 ค่าเช่ารถ = $\frac{24,656.38}{12} = 1,221.37$ บาท
- ตารางที่ 4 - 16 หน้า 90
- ⁴ ค่าโทรศัพท์มือถือในโครงการ = ค่าโทรศัพท์มือถือในโครงการที่ 6 - 8 จำนวนตาม 0
- ตัวอย่าง
 1+1 = $\frac{3,738.68}{27,735} = .062689$ บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.5 แสดงการเปรียบเทียบผลตอบแทนในการผลิตอิฐมอญสำหรับปริมาณผลผลิต 10,000 ก้อน ของต้นทุนแบบ ข. ของโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต

ผู้ผลิตอิฐมอญส่วนใหญ่จะเปรียบเทียบยอดขาย ถ้าไรลู่ธจากปริมาณผลผลิต 10,000 ก้อนเสมอ ดังนั้นผู้วิจัยจึง ขอ เสนอผลตอบแทนในการผลิตอิฐมอญสำหรับปริมาณผลผลิต 10,000 ก้อน เฉพาะต้นทุนแบบ ข. เท่านั้น ทั้งนี้ เนื่องจากการประกอบการผลิตทุกประเภทผู้ใช้แรงงานไม่ว่าจะเป็นเจ้าของกิจการ หรือสมาชิกในครัวเรือนและผู้รับจ้างแรงงานควรจะต้องคิดค่าตอบแทนแรงงานและค่าเสียโอกาสในการใช้สินทรัพย์ให้กับตนเอง ดังมีรายละเอียดแสดงไว้ใน ตารางที่ 6 - 11 หน้า 201 ดังนี้



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 - 11 ผลของการเปลี่ยนแปลงขนาดของเงินทุนในการมรดกโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามมติ 10,000 ก้อน ของที่ประชุมแบบ ๒.

	(ล้านบาท)					
	โครงการธนาคารมรดกที่ 1		โครงการธนาคารมรดกที่ 2		โครงการธนาคารมรดกที่ 3	
	งบกำไรขาดทุน		งบกำไรขาดทุน		งบกำไรขาดทุน	
	จำนวนเงิน (บาท)		จำนวนเงิน (บาท)		จำนวนเงิน (บาท)	
ค่าชดเชย ¹		1,347.01		1,367.32		1,373.23
ต้นทุนสินค้าชดเชย ²						
รถดูสวน	254.06		241.54		210.72	
ค่าเช่าโรงงาน	533.40		516.38		557.22	
ค่าใช้จ่ายในการขนส่งอื่น ๆ	354.72	1,142.18	318.78	1,076.70	236.44	1,004.38
กำไรสุทธิ		204.83		290.62		368.85
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ³						
ค่าใช้จ่ายในการขาย	111.00		110.26		109.54	
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป	14.15	125.15	9.05	119.31	14.44	123.98
กำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้		79.68		171.31		244.87
ภาษีเงินได้		6.74		6.84		12.87
กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้		72.94		164.47		232.-
ปริมาณขายสุทธิ (ก้อน)		9,861		9,851		9,851
กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ต่อก้อน		.0073968		.0166957		.0235509

¹ ค่าชดเชย	=	ปริมาณขาย (ตารางที่ 4 - 16) x ราคาขาย (ตารางที่ 6 - 2)
<u>ตัวอย่าง</u>		
ราคา 1	=	9,861 x .1366 = 1,347.01 บาท
² ส่วนรวมเช่นเดียวกับตารางที่ 6 - 6 โดยคำนวณจากตารางที่ 5 - 18 หน้า 151		
ต้นทุนการมรดก	=	$\frac{\text{ต้นทุนการมรดก} \times \text{ปริมาณการขายสุทธิ} (\text{ตารางที่ 4 - 16})}{\text{ปริมาณผลผลิตสุทธิที่แปรเป็นการสูญเสีย} (\text{ตารางที่ 4 - 13})}$
<u>ตัวอย่าง</u>		
ราคา 1 ต้นทุนรถดูสวน	=	$\frac{256.61 \times 9,861}{9,960} = 254.06$ บาท
ราคา 2 ต้นทุนค่าเช่าโรงงาน	=	$\frac{521.57 \times 9,851}{9,950} = 516.38$ บาท
ราคา 3 ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการขนส่งอื่น ๆ	=	$\frac{238.82 \times 9,851}{9,950} = 236.44$ บาท
หรือ	=	ปริมาณการขายของปริมาณผลผลิต 10,000 ก้อน x จำนวนเงินของมูลค่า ประเภทในตารางที่ 6 - 10/ปริมาณขายสุทธิต่อมูลค่า (ตารางที่ 4 - 16)
<u>ตัวอย่าง</u>		
ราคา 1 ต้นทุนรถดูสวน	=	$\frac{9,861 \times 714.58}{27,735} = 254.06$ บาท
ราคา 2 ต้นทุนรถดูสวน	=	$\frac{9,851 \times 1,221.37}{49,612} = 241.54$ บาท
ราคา 3 ต้นทุนรถดูสวน	=	$\frac{9,851 \times 3,016.02}{140,999} = 210.72$ บาท
³ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	=	ปริมาณขายสุทธิ (ตารางที่ 4 - 16) x ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ตารางที่ 6 - 5)/ปริมาณขายสุทธิต่อมูลค่า (ตารางที่ 6 - 1)
<u>ตัวอย่าง</u>		
ราคา 1 ค่าใช้จ่ายในการขาย	=	$\frac{9,861 \times 4,370.87}{388,290} = 111.00$ บาท
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป	=	$\frac{9,861 \times 557.13}{388,290} = 14.15$ บาท
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	=	111.00 + 14.15 = 125.15 บาท
ราคา 2 ค่าใช้จ่ายในการขาย	=	$\frac{9,851 \times 6,690.37}{597,744} = 110.26$ บาท
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป	=	$\frac{9,851 \times 549.38}{597,744} = 9.05$ บาท
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	=	110.26 + 9.05 = 119.31 บาท
ราคา 3 ค่าใช้จ่ายในการขาย	=	$\frac{9,851 \times 15,678.53}{1,409,990} = 109.54$ บาท
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป	=	$\frac{9,851 \times 2,066.55}{1,409,990} = 14.44$ บาท

4.6 การวิเคราะห์กำไรสุทธิต่อค่าขายของต้นทุนแบบ ข.

การวิเคราะห์กำไรสุทธิต่อค่าขายจะจำแนกการวิเคราะห์เป็น 2 แบบ คือ

ก. การวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการในงบกำไรขาดทุนต่อค่าขาย (ค่าขาย ต้นทุน กำไร และภาษีเงินได้) โดยแสดงเป็นจำนวนเงินและร้อยละต่อค่าขาย

ข. การวิเคราะห์ผลตอบแทนค่าขาย

สำหรับการวิเคราะห์ทั้ง 2 แบบนี้ จะทำการวิเคราะห์จากงบกำไรขาดทุนตามตารางที่ 6 - 8 ซึ่งเป็นงบกำไรขาดทุนสำหรับระยะเวลา 1 ปี (ต้นทุนแบบ ข.) ทั้งนี้เนื่องจากการประกอบการผลิตทุกประเภทผู้ให้แรงงานไม่ว่าจะเป็นเจ้าของกิจการ สามีภรรยาในครัวเรือน และผู้รับจ้างแรงงานควรจะต้องคิดค่าตอบแทนให้ตนเอง ไม่ว่าจะเป็นค่าตอบแทนแรงงานหรือค่าเสียโอกาสจากการใช้ที่ดินและค่าเสียโอกาสอื่น ๆ ก็ตาม

การวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการในงบกำไรขาดทุนต่อค่าขาย (ค่าขาย ต้นทุน กำไร และภาษีเงินได้) ของโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต ของต้นทุนแบบ ข. เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายการต่าง ๆ กับค่าขายโดยแสดงเป็นจำนวนเงินและอัตราส่วนร้อยละต่อค่าขาย รายละเอียดได้แสดงไว้ในตารางที่ 6 - 12 หน้า 203

จากตารางที่ 6 - 12 แสดงการเปรียบเทียบค่าขาย ต้นทุน และกำไร ของโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต จะแสดงความสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้เป็นอัตราส่วนร้อยละของค่าขายโดยสรุปดังนี้

	<u>โรง 1</u>	<u>โรง 2</u>	<u>โรง 3</u>
ค่าขาย	100%	100%	100%
อัตราส่วนร้อยละของต้นทุนสินค้าที่ขายต่อค่าขาย	84.80%	78.75%	73.14%
อัตราส่วนร้อยละของกำไรขั้นต้นต่อค่าขาย	15.20%	21.25%	26.86%
อัตราส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อค่าขาย	9.29%	8.72%	9.03%
อัตราส่วนร้อยละของกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ต่อค่าขาย	5.41%	12.03%	16.89%

ตารางที่ 6 - 12 ผลกระทบเปรียบเทียบค่าขาย ต้นทุน และกำไร ของโรงงานอัญมณีเป็นจำนวนเงินและร้อยละของค่าขาย

(ค่าเฉลี่ย)

รายการ	โรงงานขนาดการผลิตที่ 1		โรงงานขนาดการผลิตที่ 2		โรงงานขนาดการผลิตที่ 3	
	จำนวนเงินเฉลี่ย ¹ (บาท/ปี)	ร้อยละ ²	จำนวนเงินเฉลี่ย ¹ (บาท/ปี)	ร้อยละ ²	จำนวนเงินเฉลี่ย ¹ (บาท/ปี)	ร้อยละ ²
ค่าขาย	53,040.41	100.00	82,966.87	100.00	196,552.60	100.00
ต้นทุนสินค้าขาย	44,975.98	84.80	65,332.76	78.75	143,761.87	73.14
วัสดุ	10,004.14	18.86	14,656.38	17.67	30,160.25	15.34
ค่าแรงงาน	21,004.17	39.60	31,333.32	37.77	79,755.84	40.58
ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ	13,967.72	26.33	19,343.06	23.31	33,845.68	17.22
กำไรขั้นต้น	8,064.43	15.20	17,634.11	21.25	52,790.73	26.86
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	4,928.00	9.29	7,239.75	8.72	17,745.08	9.03
ค่าใช้จ่ายในการขาย	4,370.87	8.24	6,690.37	8.06	15,678.53	7.98
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป	557.13	1.05	549.38	0.66	2,066.55	1.05
กำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้	3,136.43	5.91	10,394.36	12.53	35,045.65	17.83
หัก ภาษีเงินได้	265.20	0.50	414.83	0.50	1,841.74	0.94
กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้	2,871.23	5.41	9,979.53	12.03	33,203.91	16.89
กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ตลอดจน	.0073945		.0166953		.023549	

¹ ตารางที่ 6 - 8 หน้า 195

² อัตราส่วนร้อยละ... ต่อค่าขาย

ตัวอย่าง

	=	<u>จำนวนเงินของมูลค่ารายการขาย</u>	
โรง 1	=	$\frac{44,975.98 \times 100}{53,040.41}$	= 84.80 %
โรง 2	=	$\frac{17,634.11 \times 100}{82,966.87}$	= 21.25 %
โรง 3	=	$\frac{33,203.91 \times 100}{196,552.60}$	= 16.89 %

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าขาย ต้นทุน และกำไร

จากตารางที่ 6 - 12 แสดงการเปรียบเทียบค่าขาย ต้นทุน และกำไร ของโรงงาน
อริยมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต ผลการวิเคราะห์สรุปได้ ดังนี้

โรง 1 ได้รับความขายจากการผลิตอริยมอญโดยเฉลี่ยปีละ 53,040.41 บาท มีต้นทุน
รวมเป็นจำนวนเงินและอัตราร้อยละต่อค่าขาย ดังนี้ มีต้นทุนสินค้าที่ขายปีละ 44,975.98 บาท
เป็นร้อยละ 84.80 มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีละ 4,928 บาทเป็นร้อยละ 9.29 ค่า
ภาษีเงินได้ปีละ 265.20 บาท เป็นร้อยละ 0.50 ดังนั้นโรง 1 ได้รับความกำไรสุทธิหลังหักภาษี
เงินได้ปีละ 2,871.23 บาท เป็นร้อยละ 5.41 ของค่าขาย และคิดเป็นก้อนละ .0073945
บาท (73.95 บาทต่อ 10,000 ก้อน)

โรง 2 ได้รับความขายจากการผลิตอริยมอญโดยเฉลี่ยปีละ 82,966.87 บาท มีต้นทุน
รวมเป็นจำนวนเงินและอัตราร้อยละต่อค่าขายดังนี้ มีต้นทุนสินค้าที่ขายปีละ 65,332.76 บาทเป็น
ร้อยละ 78.75 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีละ 7,239.75 บาทเป็นร้อยละ 8.72 ค่าภาษี
เงินได้ปีละ 414.83 บาทเป็นร้อยละ 0.50 ดังนั้นโรง 2 ได้รับความกำไรสุทธิหลังหักเงินได้ปีละ
9,979.53 บาทเป็นร้อยละ 12.03 ของค่าขาย และคิดเป็นก้อนละ .0166953 บาท
166.95 บาทต่อ 10,000 ก้อน)

โรง 3 ได้รับความขายจากการผลิตอริยมอญโดยเฉลี่ยปีละ 196,552.60 บาท มี
ต้นทุนรวมเป็นจำนวนเงินและอัตราร้อยละต่อค่าขายดังนี้ มีต้นทุนสินค้าที่ขายปีละ 143,761.87
บาทเป็นร้อยละ 73.14 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีละ 17,745.08 บาทเป็นร้อยละ 9.03
ค่าภาษีเงินได้ปีละ 1,841.74 บาทเป็นร้อยละ 0.94 ของค่าขาย และคิดเป็นก้อนละ .023549
บาท (235.49 บาทต่อ 10,000 ก้อน)

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ ค่าขาย ต้นทุน และกำไร ของโรงงานอริยมอญทั้ง
3 ขนาดการผลิตพบว่า โรง 3 มีกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ต่อค่าขายสูงที่สุด รองลงมา
ได้แก่โรง 2 และลำดับสุดท้ายได้แก่โรง 1

การวิเคราะห์ผลตอบแทนค่าขาย

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนค่าขายจากการขายผลผลิตวิธมอญใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนค่าขาย (Return on Sales)} = \frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้}}{\text{ค่าขาย}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถของธุรกิจในการทำกำไรหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้ว ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์จะบอกให้ทราบว่าในรอบปีบัญชีที่ผ่านมาโรงงานมีกำไรสุทธิหลังหักภาษีเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของยอดขาย

จากตารางที่ 6 - 12 ได้ทำการเปรียบเทียบกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ต่อค่าขายหรือผลตอบแทนค่าขายโดยนำมาสรุปไว้ในตารางที่ 6 - 13 ดังนี้

ตารางที่ 6 - 13 แสดงผลตอบแทนค่าขายของโรงงานวิธมอญ

(ค่าเฉลี่ย)

รายการ	โรงงานขนาด	โรงงานขนาด	โรงงานขนาด	ตารางที่
	การผลิตที่ 1	การผลิตที่ 2	การผลิตที่ 3	
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	
	(บาท/ปี)	(บาท/ปี)	(บาท/ปี)	
กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ต่อปี	2,871.23	9,979.53	33,203.91	6 - 12
ค่าขายต่อปี	53,040.41	82,966.87	196,552.60	6 - 12
อัตราผลตอบแทนค่าขาย	5.41 %	12.03 %	16.89 %	6 - 12

ผลการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนค่าขายของโรงงานวิธมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิตเป็นดังนี้ อัตราผลตอบแทนค่าขายของโรง 3 สูงที่สุดคือ 16.89 % รองลงมาได้แก่โรง 2

ซึ่งมีอัตราผลตอบแทนค่า ขายเป็น 12.03 % และลำดับสุดท้ายได้แก่โรง 1 มีอัตราผลตอบแทนค่าขายเป็น 5.41 %

โรง 3 มีอัตราผลตอบแทนค่า ขายสูงที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเป็นโรงงานขนาดใหญ่ ผู้ผลิตบางรายที่มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอจะชะลอการ ขายไว้ก่อนถ้า ไม่ได้ราคาขายที่พอใจ

โรง 3 มีต้นทุนรวมต่ำที่สุด เนื่องจากมีนโยบายลดต้นทุนการผลิตในด้านการซื้อวัตถุดิบในราคาและปริมาณที่เหมาะสม ทำให้การผลิตเป็นไปโดยลุ่มล่ามและใช้ส่วนผลมวัตถุดิบในอัตราที่ต่ำกว่าโรงอื่น

โรง 3 ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ คือ ค่าเชื้อเพลิงในการเผา โดยการซื้อในราคาและปริมาณที่เหมาะสม จำนวนครั้งในการเผา ไม่มากแต่เผา ได้ปริมาณมากกว่าโรงอื่น ๆ และไม่จำเป็นต้องจัดหาวัสดุในการผลิตให้กับผู้รับจ้างแรงงาน จึงทำให้ต้นทุนค่าวัสดุในการผลิตต่ำ

- ค่าใช้จ่ายที่โรง 3 ไม่สามารถประหยัดได้ คือ ค่าแรงงาน ซึ่งมีอัตราค่าจ้างแรงงานสูงที่สุดเพราะโรง 3 ต้องการให้มีการผลิตอย่างต่อเนื่องลุ่มล่าม ต้องการปริมาณผลผลิตสูง และป้องกันการขาดแคลนแรงงานในบางฤดูกาล

- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโรง 3 ไม่แตกต่างจากโรง 1 และโรง 2 มากนัก

- ค่าภาษีเงินได้สูงกว่ำโรง 2 เพราะมีรายได้จากการขายอัฐมากกว่าโรง 1 และโรง 2 จึงต้องเสียภาษีเงินได้สูงที่สุด

ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้กับยอดขายแล้ว โรง 3 มีอัตรากำไรสุทธิต่อค่า ขายสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 16.89 ของค่าขาย มีราคาขายต่อหน่วยสูงที่สุดประกอบด้วยปริมาณผลผลิตต่อปีสูงกว่ำทุกโรงงาน จึงมีผลทำให้กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้เป็นจำนวนสูงที่สุดด้วย

โรง 1 มีกำไรสุทธิเป็นจำนวนเงินและร้อยละต่อค่า ขายต่ำที่สุด เพราะมีต้นทุนรวมสูงที่สุดและราคาขายต่อหน่วยต่ำที่สุด

- ราคาขายต่อหน่วยต่ำที่สุดเนื่องจากเป็นโรงงานขนาดเล็กผู้ผลิตส่วนใหญ่ขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพจึงไม่สามารถชะลอการขายไว้ได้
- ต้นทุนการผลิตต่ำที่สุด เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตเกี่ยวกับวัตถุดิบคือ ไม้ สามารถตัดซื้อวัตถุดิบได้ในปริมาณและราคาที่เหมาะสม ประกอบกับใช้วัตถุดิบคือ ค่าแกลบในปริมาณที่มากกว่าทุกโรงงาน (เพื่อต้องการให้รัฐเป็นสีแดงแฉ่งและขายได้ง่าย) จึงมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตส่วนนี้ต่ำที่สุดด้วย
- ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ ของโรง 1 โดยเฉพาะค่าเชื้อเพลิงในการเผาสูงที่สุด เนื่องจากไม่สามารถประหยัดปริมาณแกลบที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงในการเผาได้เพราะมีจำนวนครั้งการเผาสูงที่สุด คือ 14 ครั้ง และปริมาณผลผลิตที่เผาต่อเตาน้อยที่สุดจึงมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตส่วนนี้สูงที่สุดด้วย
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโรง 1 ไม่แตกต่างกับโรง 2 และโรง 3 มากนัก

ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้กับยอดขายแล้ว โรง 1 มีอัตรากำไรสุทธิต่อค่าขายต่ำที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.41 % ของค่าขาย มีราคาขายต่อหน่วยต่ำที่สุดประกอบกับมีปริมาณผลผลิตต่อปีต่ำที่สุด จึงมีผลทำให้กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้เป็นจำนวนเงินต่ำที่สุดด้วย

ข. การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตอิฐมอญ ของโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต

การคำนวณผลตอบแทนจากการลงทุนในการผลิตอิฐมอญ หรือการหาอัตราส่วนผลกำไรสุทธิต่อเงินลงทุน คือ การนำผลกำไรที่ผู้ผลิตได้รับเปรียบเทียบกับเงินลงทุนที่ได้เข้ามาลงทุน

กำไรสุทธิ คือ กำไรที่ได้จากการดำเนินงานหลังหักภาษีเงินได้ สำหรับเงินลงทุนที่นำมาคำนวณอัตราส่วนนี้ใช้ยอดสินทรัพย์เพื่อการลงทุนในการซื้อสินทรัพย์ถาวร เพื่อใช้ในการผลิตอิฐมอญเมื่อเริ่มกิจการ

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุน

ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตวิธมอญระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือน จะใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment) = $\frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้}}{\text{เงินลงทุน}}$

การวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนนี้ จะทำให้ทราบว่าผู้ผลิตวิธมอญได้รับกำไร หรือขาดทุน จากการดำเนินงานคิดเป็นอัตราร้อยละต่อเงินลงทุนในสินทรัพย์เพื่อการลงทุนเมื่อเริ่มกิจการ เป็นจำนวนเท่าใด นอกจากนี้ยังให้ประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุนในการเลือกที่จะผลิตวิธมอญ ในขนาดการผลิตต่าง ๆ

ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) = $\frac{\text{เงินลงทุน}}{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้}}$

ระยะเวลาคืนทุนจะบอกให้ทราบว่า ต้องใช้เวลานานเท่าใด หรือจำนวนกี่ปีจึงจะได้เงินทุนกลับคืนมา เป็นอัตราส่วนระหว่างเงินลงทุนเริ่มแรกกับกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ การวิเคราะห์หาระยะเวลาการคืนทุนนิยมใช้กันมากในวงการธุรกิจที่ราคาของสินค้าที่ผลิตมีการเปลี่ยนแปลง ขึ้นลงอยู่เสมอ

ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตวิธมอญจำเป็นต้องทราบงบกำไรขาดทุน และเงินลงทุนของกิจการ

งบกำไรขาดทุน

งบกำไรขาดทุนที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตวิธมอญ ได้ใช้งบกำไรขาดทุนสำหรับระยะเวลา 1 ปี ของต้นทูนแบบ ย. ของโรงงานวิธมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต (เหตุผลได้กล่าวแล้วในเรื่องการวิเคราะห์ที่กำไรสุทธิต่อค่าขาย หน้า 202 และได้แสดงไว้แล้วในตารางที่ 6 - 8 หน้า 195 และ 6 - 12 หน้า 203)

เงินลงทุน

รายละเอียดของการจัดประเภทเงินลงทุนของโรงงานวิธมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 แล้ว ต่อไปนี้เป็นการแสดงประเภทเงินลงทุนตามตารางที่ 6 - 14

ตารางที่ 6 - 14 แสดงประเภทเงินลงทุนในการผลิตวิธุมอญของโรงงานวิธุมอญ

หน่วย : บาท (ค่าเฉลี่ย)

ประเภทเงินลงทุน	โรงงานขนาด	โรงงานขนาด	โรงงานขนาด
	การผลิตที่ 1 ¹	การผลิตที่ 2 ¹	การผลิตที่ 3 ¹
1 เต้าเผา	4,562.50	6,531.25	19,125.-
2 เครื่องสูบน้ำและอุปกรณ์	403.13	2,956.25	3,925.-
3 รถเข็น	525.63	853.13	2,134.38
4 บ่อหมักดิน	57.50	81.56	182.50
5 เครื่องมือเครื่องใช้	192.13	224.94	360.94
6 อุปกรณ์เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ	243.13	328.50	372.06
รวม	5,984.02	10,975.63	26,099.88

การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุน

จากข้อมูลที่สำรวจได้ จะวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการผลิตวิธุมอญของโรงงานวิธุมอญ ทั้ง 3 ขนาดการผลิต พิจารณาได้จากตารางที่ 6 - 15 หน้า 210

จากตารางที่ 6 - 15 แสดงการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนของโรงงานวิธุมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

โรง 1 มีกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้โดยเฉลี่ยปีละ 2,871.23 บาท และมีเงินลงทุนโดยเฉลี่ยโรงงานละ 5,984.02 บาท เมื่อทำการเปรียบเทียบกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ต่อเงินลงทุนพบว่าโรง 1 มีอัตราผลตอบแทนเงินลงทุนเป็นร้อยละ 47.98 และเมื่อเปรียบเทียบเงินลงทุนต่อกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้แล้วพบว่าโรง 1 มีระยะเวลาคืนทุนเป็นเวลา 2 ปี 1 เดือน

¹ ตารางที่ 4 - 4 หน้า 53 และตารางที่ 4 - 5 หน้า 55

ตารางที่ 6 - 15 แสดงการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตภัณฑ์ของโรงงานอัฐมอญ

ลำดับ ที่	รายการ	โรงงานขนาด การผลิตที่ 1	โรงงานขนาด การผลิตที่ 2	โรงงานขนาด การผลิตที่ 3
1	กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้เฉลี่ยต่อปี ¹ (บาท)	2,871.23	9,979.53	33,203.91
2	เงินลงทุน ² (บาท)	5,984.02	10,975.63	26,099.88
3	อัตราผลตอบแทนเงินลงทุน ³	47.98 %	90.92 %	127.22 %
4	ระยะเวลาคืนทุน ⁴	2 ปี 1 เดือน	1 ปี 1 เดือน	9 เดือน

¹ ตารางที่ 6 - 12 หน้า 203

² ตารางที่ 6 - 14 หน้า 209

³ อัตราผลตอบแทนเงินลงทุน = $\frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้}}{\text{เงินลงทุน}}$

ตัวอย่าง

โรง 1 = $\frac{2,871.23}{5,984.02} \times 100 = 47.98 \%$

⁴ ระยะเวลาคืนทุน = $\frac{\text{เงินลงทุน}}{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้}}$

ตัวอย่าง

โรง 1 = $\frac{5,984.02}{2,871.23} \times 12 = 25.01$ เดือน

= 2 ปี 1 เดือน

โรง 2 = $\frac{10,975.63}{9,979.53} \times 12 = 13.20$ เดือน

= 1 ปี 1 เดือน

โรง 3 = $\frac{26,099.88}{33,203.91} \times 12 = 9.43$ เดือน

= 9 เดือน

โรง 2 มีกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้โดยเฉลี่ยปีละ 9,979.53 บาท และมีเงินลงทุนโดยเฉลี่ยโรงงานละ 10,975.63 บาท เมื่อทำการเปรียบเทียบกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ต่อเงินลงทุนแล้วพบว่า โรง 2 มีอัตราผลตอบแทนเงินลงทุนเป็นร้อยละ 90.92 และเมื่อเปรียบเทียบเงินลงทุนต่อกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้แล้วพบว่า โรง 2 มีระยะเวลาคืนทุนเป็นเวลา 1 ปี 1 เดือน

โรง 3 มีกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้โดยเฉลี่ยปีละ 33,203.91 บาท และมีเงินลงทุนโดยเฉลี่ยโรงงานละ 26,099.88 บาท เมื่อทำการเปรียบเทียบกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ต่อเงินลงทุนแล้วพบว่าโรง 3 มีอัตราผลตอบแทนเงินลงทุนเป็นร้อยละ 127.22 และเมื่อเปรียบเทียบเงินลงทุนต่อกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้แล้วพบว่าโรง 3 มีระยะเวลาคืนทุนเป็นเวลา 9 เดือน

กล่าวโดยสรุปโรง 3 มีอัตราผลตอบแทนเงินลงทุนสูงที่สุดเป็นร้อยละ 127.22 รองลงมาได้แก่โรง 2 มีอัตราผลตอบแทนเงินลงทุนเป็นร้อยละ 90.92 และลำดับสุดท้ายได้แก่โรง 1 มีอัตราผลตอบแทนเงินลงทุนเป็นร้อยละ 47.98 นอกจากนี้ยังพบว่าระยะเวลาคืนทุนของโรง 3 จะสั้นที่สุดคือใช้เวลาเพียง 9 เดือน โรง 2 มีระยะเวลาคืนทุนเป็น 1 ปี 1 เดือน และโรง 1 มีระยะเวลาคืนทุนนานที่สุดเป็น 2 ปี 1 เดือน

จากสัมมนา "ผลตอบแทนจากการลงทุน ไม่ต่ำกว่าอัตรา 13 % เมื่อได้พิจารณาผลตอบแทนจากการลงทุนในตารางที่ 6 - 14 ซึ่งเป็นผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตอิฐมอญระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือน พบว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนของโรง 1 โรง 2 และโรง 3 ที่คำนวณต้นทุนการผลิตแบบ ข. มีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนคิดเป็น 47.98 % 90.92 % และ 127.22 % ตามลำดับ ซึ่งอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทั้งหมดที่กล่าวมามีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนสูงกว่าร้อยละ 13 ผลของการสำรวจนี้สอดคล้องกับสัมมนานี้ที่กำหนดไว้คือ "ผลตอบแทนจากการลงทุนไม่ต่ำกว่าอัตรา 13 %"

ดังนั้นกล่าวโดยสรุปได้ว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตอิฐมอญระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและอ่างทอง มีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 13

ค. การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

จุดคุ้มทุน (Break even Point) คือ จุดที่การขายก่อให้เกิดรายได้ในจำนวนที่เท่ากับรายจ่ายหรือจุดที่กำไรเท่ากับศูนย์ จุดคุ้มทุนมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการบริหารธุรกิจเพราะเป็นจุดที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจด้านการวางแผนกำไรว่า กิจกรรมควรจะต้องขายสินค้าในปริมาณเท่าใดจึงจะมีกำไรตามต้องการ

การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนสำหรับการลงทุนผลิตอิฐมอญระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือนเป็นการวิเคราะห์ปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนว่าจะต้องขายผลผลิตในปริมาณเท่าใด รายได้จากการขายจึงจะเท่ากับต้นทุนการผลิตพอดี และวิเคราะห์จำนวนเงินค่าขาย ณ จุดคุ้มทุนว่าจะมีจำนวนค่าขายเท่าใดจึงจะเท่ากับต้นทุนการผลิตพอดี

การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน มีรายละเอียดพิจารณาตามลำดับ ดังนี้

1. งบแสดงกำไรขาดทุน (วิธีการต้นทุนผันแปรแบบ ข.)
2. การคำนวณจุดคุ้มทุน
3. การพิสูจน์รายได้และรายจ่าย ณ จุดคุ้มทุน
4. การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

1. งบแสดงกำไรขาดทุน (วิธีการต้นทุนผันแปรแบบ ข.) มีรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 6 - 16 หน้า 219 ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 - 16 แสดงงบกำไรขาดทุน (งบกำไรขาดทุนแบบปรับ แบบ ข.) ของโรงงานอัญมณี

ประเภทต้นทุน	(ค่าเฉลี่ย)			ตารางที่
	โรงงานขนาดการผลิตที่ 1 (บาท/ปี)	โรงงานขนาดการผลิตที่ 2 (บาท/ปี)	โรงงานขนาดการผลิตที่ 3 (บาท/ปี)	
ค่าขาย	53,040.41	82,966.87	196,552.60	6 - 12
ต้นทุนผันแปร				
วัตถุดิบ	10,004.14	14,656.38	30,160.25	6 - 12
ค่าแรงงาน	21,004.12	31,333.32	79,755.94	6 - 12
ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ ¹	11,548.60	15,304.52	25,451.17	
ค่าใช้จ่ายในการขาย	4,370.87	6,690.37	15,678.53	6 - 12
รวมต้นทุนผันแปร	46,927.73	67,984.59	151,045.89	
กำไรส่วนเกิน ² (กำไรผันแปร)	6,112.68	14,982.28	45,506.71	
ต้นทุนคงที่				
ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ ³	2,419.12	4,038.54	8,394.51	
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป	557.13	549.38	2,066.55	6 - 12
รวมต้นทุนคงที่	2,976.25	4,587.92	10,461.06	
ต้นทุนรวม	49,903.98	72,572.51	161,506.95	
กำไรสุทธิก่อนภาษีเงินได้	3,136.43	10,394.36	35,045.65	

¹ ต้นทุนผันแปร ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ รวมต่อปี = (ต้นทุนผันแปรค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ รวมต่อเดือน ในตารางที่ 5 - 23 x จำนวนเดือนต่อปี) x ปริมาณขายผู้ถือหุ้น (ตารางที่ 6 - 1) / ปริมาณผลผลิตสหภาพเปอร์เซ็นต์การสูญเสีย (ตารางที่ 6 - 1)

ตัวอย่าง

โรง 1 = $\frac{(833.14 \times 14) \times 388,290}{392,168}$ = 11,548.60 บาท

โรง 2 = $\frac{(1,288.13 \times 12) \times 597,744}{603,720}$ = 15,304.52 บาท

โรง 3 = $\frac{(2,570.58 \times 10) \times 1,409,990}{1,424,090}$ = 25,451.17 บาท

² กำไรส่วนเกิน = ค่าขาย - ต้นทุนผันแปร

³ ต้นทุนคงที่ (ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ รวมต่อปี) = (ต้นทุนคงที่ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ ต่อเดือนในตารางที่ 5 - 23 x จำนวนเดือนต่อปี) x ปริมาณขายผู้ถือหุ้น (ตารางที่ 6 - 1) / ปริมาณผลผลิตสหภาพเปอร์เซ็นต์การสูญเสีย (ตารางที่ 6 - 1)

ตัวอย่าง

โรง 1 = $\frac{(174.52 \times 14) \times 388,290}{392,168}$ = 2,419.09 บาท

โรง 2 = $\frac{(339.91 \times 12) \times 597,744}{603,720}$ = 4,038.54 บาท

โรง 3 = $\frac{(847.84 \times 10) \times 1,409,990}{1,424,090}$ = 8,394.38 บาท

ผล

= ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ (ตารางที่ 6 - 8) - ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ (ต้นทุนผันแปร) (ตารางที่ 6 - 16)

ตัวอย่าง

โรง 1 = 13,967.72 - 11,548.60 = 2,419.12

โรง 2 = 19,343.06 - 15,304.52 = 4,038.54

โรง 3 = 33,845.68 - 25,451.17 = 8,394.51

2. การคำนวณจุดเสมอตัว

จากตารางที่ 6 - 16 ได้รายละเอียดเกี่ยวกับ ค่าขาย ต้นทุนผันแปร ต้นทุนคงที่ ก้าวไรส่วนเกิน สามารถคำนวณหาปริมาณขาย ณ จุดเสมอตัว (หน่วย) และค่าขาย ณ จุดเสมอตัว (บาท) และได้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดเสมอตัวไว้ในตารางที่ 6 - 17 หน้า 215

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์จุดเสมอตัว

ในการวิเคราะห์จุดเสมอตัวของการผลิตธัญมอย ได้ใช้เกณฑ์การณาดังนี้

$$1. \text{ ปริมาณขาย ณ จุดเสมอตัว (หน่วย) } = \frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{ก้าวไรส่วนเกินต่อหน่วย}}$$

$$2. \text{ ค่าขาย ณ จุดเสมอตัว (บาท) } = \text{ปริมาณขาย ณ จุดเสมอตัว (หน่วย)} \times \text{ราคาขายต่อหน่วย}$$

$$\text{หรือ} \quad = \frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{1 - \frac{\text{ต้นทุนผันแปร}}{\text{ค่าขาย}}}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 - 17 มูลค่ารวมและเงินเกี่ยวกับรายการวิเคราะห์มูลค่าเสื่อมถาวรของโรงงานอัญมณี

รายการ	หน่วย	โรงงานอัญมณี ไตรมาสที่ 1	โรงงานอัญมณี ไตรมาสที่ 2	โรงงานอัญมณี ไตรมาสที่ 3	ตารางที่
1 ปริมาณขายสุทธิทั้งหมด	ก้อน	388,290	597,744	1,409,990	6 - 1
2 ราคาขายต่อหน่วย	บาท/ก้อน	.1366	.1388	.1394	6 - 3
3 ค่าขายต่อปี	บาท/0	53,040.41	82,966.87	196,552.60	6 - 3
4 ต้นทุนเดิมพร้อม	บาท/0	46,927.73	67,984.59	151,045.89	6 - 16
5 ต้นทุนคงที่พร้อม	บาท/0	2,976.25	4,587.92	10,461.06	6 - 16
6 ค่าใช้สอยเกิน (ค่าใช้สอยแปร)	บาท/0	6,112.68	14,982.28	45,506.71	6 - 16
7 ค่าใช้สอยเกินต่อหน่วย ¹	บาท/ก้อน	.0157425	.0250647	.0322744	
8 ต้นทุนเดิมพร้อมต่อหน่วย ²	บาท/ก้อน	.1208574	.1137352	.1071255	
9 อัตราต้นทุนเดิมพร้อมต่อค่าขาย ³	%	88.48 %	81.94 %	76.85 %	
10 อัตราค่าใช้สอยเกินต่อค่าขาย ⁴	%	11.52 %	18.06 %	23.15 %	
11 ค่าขาย ณ จุดเสื่อมค่า (บาท) ⁵	บาท	25,835.50	25,403.77	45,188.16	
12 ปริมาณขาย ณ จุดเสื่อมค่า (หน่วย) ⁶	ก้อน	189,058	183,043	324,129	
13 ปริมาณรวมมูลค่าเหลือ ⁷	ก้อน	199,232	414,708	1,085,861	

¹ ค่าใช้สอยเกินต่อหน่วย	=	$\frac{\text{ค่าใช้สอยเกิน}}{\text{ปริมาณขาย}}$	
ส่วนข้าง			
ไตรมาส 1	=	$\frac{6,112.68}{388,290}$	= .0157425 บาท
² ต้นทุนเดิมพร้อมต่อหน่วย	=	$\frac{\text{ต้นทุนเดิมพร้อม}}{\text{ปริมาณขาย}}$	
ส่วนข้าง			
ไตรมาส 1	=	$\frac{46,927.73}{388,290}$	= .1208574 บาท
³ อัตราต้นทุนเดิมพร้อมต่อค่าขาย	=	$\frac{\text{ต้นทุนเดิมพร้อม}}{\text{ค่าขาย}}$	
ส่วนข้าง			
ไตรมาส 1	=	$\frac{46,927.73}{53,040.41} \times 100$	= 88.48 %
⁴ อัตราค่าใช้สอยเกินต่อค่าขาย	=	$\frac{\text{ค่าใช้สอยเกิน}}{\text{ค่าขาย}} \times 100$	
ส่วนข้าง			
ไตรมาส 1	=	$\frac{6,112.68}{53,040.41} \times 100$	= 11.52 %
⁵ ค่าขาย ณ จุดเสื่อมค่า (บาท)	=	$\frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{อัตราค่าใช้สอยเกินต่อค่าขาย}}$	
ส่วนข้าง			
ไตรมาส 1	=	$\frac{2,976.25}{11.52 \%}$	= 25,835.50 บาท
หรือ			
ค่าขาย ณ จุดเสื่อมค่า (บาท)	=	$\frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{1 - \frac{\text{ต้นทุนเดิมพร้อม}}{\text{ค่าขาย}}}$	
ส่วนข้าง			
ไตรมาส 1	=	$\frac{2,976.25}{1 - .8848}$	= 25,835.50 บาท
⁶ ปริมาณขาย ณ จุดเสื่อมค่า (หน่วย)	=	$\frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{ค่าใช้สอยเกินต่อหน่วย}}$	
ส่วนข้าง			
ไตรมาส 1	=	$\frac{2,976.25}{.0157425}$	= 189,058 ก้อน
⁷ ปริมาณรวมมูลค่าเหลือ	=	ปริมาณขาย - ปริมาณขาย ณ จุดเสื่อมค่า	
ส่วนข้าง			
ไตรมาส 1	=	388,290 - 189,058	= 199,232 ก้อน

3. การพิสูจน์รายได้และรายจ่าย ณ จุดเสมอตัว ปริมาณขาย ณ จุดเสมอตัวเป็น ปริมาณขายที่มีจำนวนเงินค่าขายเท่ากับรายจ่าย หรือเป็นจุดที่กำไรของกิจการเป็นศูนย์ สามารถ พิสูจน์ได้ ดังตารางที่ 6 - 18 ดังนี้

ตารางที่ 6 - 18 แสดงการพิสูจน์รายได้และรายจ่าย ณ จุดเสมอตัว

รายการ	(ค่าเฉลี่ย)		
	โรงงานขนาด การผลิตที่ 1	โรงงานขนาด การผลิตที่ 2	โรงงานขนาด การผลิตที่ 3
	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าขาย (ปริมาณขาย ณ จุดเสมอตัว)	25,835.50	25,403.77	45,188.16
หัก ต้นทุนผันแปร ¹	22,859.25	20,815.85	34,727.10
ส่วนเกินต้นทุนคงที่และส่วนกำไร	2,976.25	4,587.92	10,461.06
หัก ต้นทุนคงที่ ²	2,976.25	4,587.92	10,461.06
กำไรหรือขาดทุน	-	-	-

$$^1 \text{ ต้นทุนผันแปร} = \text{ค่าขาย} \times \text{อัตราต้นทุนผันแปรต่อค่าขาย}^2$$

ตัวอย่าง

$$\text{โรง 1} = 25,835.50 \times 88.48 \% = 22,859.25 \text{ บาท}$$

$$\text{โรง 2} = 25,403.77 \times 81.94 \% = 20,815.85 \text{ บาท}$$

$$\text{โรง 3} = 45,188.16 \times 76.85 \% = 34,727.10 \text{ บาท}$$

² ตาราง 6 - 17 หน้า 215

4. การวิเคราะห์จุดเสมอตัว

จากตารางที่ 6 - 17 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับจุดเสมอตัวของโรงงานอิฐมอญทั้ง 3 ขนาดการผลิต ผลการวิเคราะห์พบว่า

โรง 1 มีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยปีละ 388,290 ก้อน ในจำนวนนี้ปริมาณขาย 189,058 ก้อน เป็นปริมาณขาย ณ จุดเสมอตัว ดังนั้น ปริมาณผลผลิตที่เหลือจำนวน 199,232 ก้อน จึงเป็นปริมาณผลผลิตที่ผู้ผลิตอิฐมอญจะได้รับกำไรสุทธิจากการผลิต ดังนี้

ปริมาณผลผลิต	=	199,232	ก้อน
กำไรส่วนเกินต่อก้อน (กำไรผันแปร)	=	.0157425	บาท
ดังนั้น กำไรสุทธิทั้งสิ้นต่อปี	=	199,232 x .0157425	
	=	3,136.41	บาท

โรง 2 มีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยปีละ 597,744 ก้อน ในจำนวนนี้ปริมาณขาย 183,043 ก้อน เป็นปริมาณขาย ณ จุดเสมอตัว ดังนั้น ปริมาณผลผลิตที่เหลือจำนวน 414,706 ก้อน จึงเป็นปริมาณผลผลิตที่ผู้ผลิตอิฐมอญจะได้รับกำไรสุทธิจากการขาย ดังนี้

ปริมาณผลผลิต	=	414,706	ก้อน
กำไรส่วนเกินต่อก้อน (กำไรผันแปร)	=	.0250647	บาท
ดังนั้น กำไรสุทธิทั้งสิ้นต่อปี	=	414,706 x .0250647	
	=	10,394.37	บาท

โรง 3 มีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยปีละ 1,409,990 ก้อน ในจำนวนนี้ปริมาณขาย 324,129 ก้อนเป็นปริมาณขาย ณ จุดเสมอตัว ดังนั้น ปริมาณผลผลิตที่เหลือ 1,085,861 ก้อน จึงเป็นปริมาณผลผลิตที่ผู้ผลิตอิฐมอญจะได้รับกำไรสุทธิจากการขาย ดังนี้

ปริมาณผลผลิต	=	1,085,861	ก้อน
กำไรส่วนเกินต่อก้อน (กำไรผันแปร)	=	.0322744	บาท
ดังนั้น กำไรสุทธิทั้งสิ้นต่อปี	=	1,085,861 x .0322744	
	=	35,045.51	บาท

จากตารางที่ 6 - 18 แสดงการพิสูจน์รายได้และรายจ่าย ณ จุดเสมอตัว ผลการวิเคราะห์ พบว่า (ดูตาราง 6 - 17 ประกอบ)

จากการวิเคราะห์จุดเสมอตัว ในการผลิตอิฐมอญระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือน

อาจสรุปได้ว่าประมาณขาย ณ จุดเสมอตัวของผู้ผลิตโรง 1 จำนวน 189,058 ก้อน คิดเป็นรายได้ค่าขาย 25,835.50 บาท ซึ่งเป็นรายได้ที่มีจำนวนเงินเท่ากับต้นทุนผันแปร 22,859.25 บาท รวมกับต้นทุนคงที่ 2,976.25 บาท นั่นคือ ณ จุดนี้รายได้เท่ากับรายจ่ายพอดี กำไรของโรง 1 มีค่าเป็นศูนย์ ดังนั้น ผลผลิตในจำนวนต่อ ๆ ไป ที่ผู้ผลิตสามารถขายได้เมื่อหักต้นทุนผันแปรก่อนละ .1208574 บาทออกแล้วจะเป็นจำนวนกำไรสุทธิทั้งสิ้นที่ผู้ผลิตอิฐมอญโรง 1 จะได้รับ

ประมาณขาย ณ จุดเสมอตัวของผู้ผลิตโรง 2 จำนวน 183,043 ก้อน คิดเป็นรายได้ค่าขาย 25,403.77 บาท ซึ่งเป็นรายได้ที่มีจำนวนเงินเท่ากับต้นทุนผันแปร 20,815.85 บาท รวมกับต้นทุนคงที่ 4,587.92 บาท นั่นคือ ณ จุดนี้รายได้เท่ากับรายจ่ายพอดี กำไรของโรง 2 มีค่าเป็นศูนย์ ดังนั้น ผลผลิตในจำนวนต่อ ๆ ไป ที่ผู้ผลิตสามารถขายได้เมื่อหักต้นทุนผันแปรก่อนละ .1137352 บาทออกแล้วจะเป็นจำนวนกำไรสุทธิทั้งสิ้นที่ผู้ผลิตอิฐมอญโรง 2 จะได้รับ

ประมาณขาย ณ จุดเสมอตัวของผู้ผลิตโรง 3 จำนวน 324,129 ก้อน คิดเป็นรายได้ค่าขาย 45,188.16 บาท ซึ่งเป็นรายได้ที่มีจำนวนเงินเท่ากับต้นทุนผันแปร 34,727.10 บาท รวมกับต้นทุนคงที่ 10,461.06 บาท นั่นคือ ณ จุดนี้รายได้ค่าขายเท่ากับรายจ่ายพอดี กำไรของโรง 3 มีค่าเป็นศูนย์ ดังนั้นผลผลิตในจำนวนต่อ ๆ ไป ที่ผู้ผลิตสามารถขายได้เมื่อหักต้นทุนผันแปรก่อนละ .1071255 บาทออกแล้วจะเป็นจำนวนกำไรสุทธิทั้งสิ้นที่ผู้ผลิตอิฐมอญโรง 3 จะได้รับ

ผลจากการวิเคราะห์จุดเสมอตัวจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในด้านการวางแผนกำไรของผู้ผลิตอิฐมอญ ว่าควรจะผลิตอิฐมอญในปริมาณเท่าใด ซึ่งจะมีกำไรตามต้องการนั้นปรากฏว่าโรง 1 ต้องผลิตในปริมาณ 388,290 ก้อน ซึ่งจะได้กำไรตามต้องการ 3,136.43 บาท

โรง 2 ต้องผลิตในปริมาณ 597,744 ก้อน ซึ่งจะได้กำไรตามต้องการ 10,394.36 บาท
 และโรง 3 ต้องผลิตในปริมาณ 1,409,990 ก้อน ซึ่งจะได้กำไรตามต้องการ 35,045.65 บาท

การคำนวณหายอดขายเพื่อให้ได้กำไรหรือขาดทุนตามต้องการ

$$\text{ยอดขายเพื่อให้ได้กำไรตามต้องการ} = \frac{\text{ต้นทุนคงที่}^1 + \text{กำไรตามต้องการ}^2}{\text{กำไรส่วนเกินต่อหน่วย}^1}$$

ตัวอย่าง

$$\text{โรง 1} = \frac{2,976.25 + 3,136.43}{.0157425}$$

$$= 388,290 \text{ ก้อน}$$

$$\text{โรง 2} = \frac{4,587.92 + 10,394.36}{.0250647}$$

$$= 597,744 \text{ ก้อน}$$

$$\text{โรง 3} = \frac{10,461.06 + 35,045.65}{.0322744}$$

$$= 1,409,990 \text{ ก้อน}$$

แต่เนื่องจากผู้ผลิตอิฐมอญยังประสบปัญหาด้านการผลิตหลาย ๆ ประการซึ่งทำให้ไม่สามารถจะกำหนดปริมาณการผลิตต่อเตา หรือต่อปีได้ตามต้องการรวมทั้งปัญหาด้านการตลาดซึ่งไม่สามารถกำหนดราคาขายที่แน่นอนได้ตามต้องการ และปัญหาอื่น ๆ ดังนั้นการวิเคราะห์จุดเสมอตัวในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึง เป็นเพียงการให้ข้อเสนอแนะอย่างหนึ่งแก่ผู้ประสงค์จะลงทุนทำการผลิตอิฐมอญ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาตัดสินใจเท่านั้น

¹ ตารางที่ 6 - 17 หน้า 215

² ตารางที่ 6 - 16 หน้า 213

ง. การตัดสินใจ

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนในข้อ ข. และในตารางที่ 6 - 15 หน้า 210 จะพบว่าในทัศนะของนักลงทุนสมควรที่จะมีการลงทุนผลิตอิฐมอญในขนาดการผลิตของโรง 3 ทั้งนี้เนื่องจากโรง 3 มีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 127.22 มีระยะเวลาคืนทุนสั้นที่สุด คือ ใช้เวลาเพียง 9 เดือน และโรง 3 สามารถลดต้นทุนการผลิตได้หลายประเภทด้วยเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 5 ในเรื่องการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตอิฐมอญ หน้า 165 - 175 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีโอกาสที่จะลงทุนได้ดี ประกอบกับการพิจารณาตัวเลขของผลตอบแทนที่วิเคราะห์ได้ข้างต้น ดังนั้น ผู้ผลิตอิฐมอญที่ดำเนินการผลิตอิฐมอญอยู่แล้วและผู้ที่จะตัดสินใจลงทุนผลิตอิฐมอญ ควรเลือกลงทุนผลิตอิฐมอญในโรงงานขนาดการผลิตที่ 3 ทั้งนี้ด้วยเหตุผล ดังนี้

1. การลงทุนผลิตอิฐมอญ ใช้เงินลงทุนน้อยแต่ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ โดยให้ผลผลิตได้ในระยะเวลาสั้น และให้ผลตอบแทนในการลงทุนในอัตราที่น่าพอใจ ไม่มีการเสี่ยงต่อการขยายกิจการและขาดทุน เพราะวัสดุดิบและแรงงานหาได้ในท้องถิ่น

2. วัสดุดิบที่ใช้ในการผลิตสามารถหาได้ง่ายเพราะเป็นแหล่งวัสดุดิบ เป็นการพัฒนาวัสดุดิบในท้องถิ่นที่มีประโยชน์อยู่แล้วให้มีประโยชน์ มีคุณค่าต่ออาชีพอุตสาหกรรมอิฐมอญมากยิ่งขึ้น การนำแกลบซึ่ง เป็นวัสดุเหลือใช้ของอุตสาหกรรมโรงสีข้าวมาใช้เป็นวัสดุในการผลิตเป็นการช่วยสนับสนุนให้มีการนำทรัพยากรของประเทศมาใช้ให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น

3. การลงทุนผลิตอิฐมอญ เป็นการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้ทางหนึ่งในการมีส่วนช่วยสร้างงานให้แก่ผู้อยู่ในท้องถิ่นนั้นให้มีงานทำ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน และการอพยพแรงงานออกนอกจังหวัด รวมทั้งเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ตรงจุด ทั้งนี้เพราะอุตสาหกรรมการผลิตอิฐมอญต้องใช้แรงงานมาก แรงงานสามารถหาได้ในท้องถิ่น แรงงานเด็กในครัวเรือนสามารถช่วยผลิตอิฐได้ และยังเป็นการช่วยนำแรงงานที่แอบแฝงในรูปของการเกษตรมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในขั้นที่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มแก่ตนเองและครอบครัว

4. นอกจากจะช่วยให้ผู้ผลิตอีฐมอญระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้นแล้วยังสามารถจะพัฒนาจากอุตสาหกรรมในครัวเรือนเป็นอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่กว่าต่อไปได้ เป็นการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่กิจการของตนให้พัฒนาอย่างขึ้นไป

5. การผลิตอีฐมอญเป็นอาชีพที่ไม่จำเป็นต้องใช้เทคนิคการผลิตที่ลึกลับซับซ้อนอาจจะอาศัยความชำนาญบ้าง แต่ก็สามารถเรียนรู้วิธีการผลิตได้ง่ายไม่มีอะไรยุ่งยากแม้แต่ผู้ที่ไม่เคยผลิตสามารถจะเข้าใจและผลิตได้ในเวลาไม่กี่วัน

6. เป็นการอนุรักษ์อาชีพอีฐมอญที่ผลิตด้วยมือให้คงอยู่ตลอดไป เป็นอาชีพที่ควรสงวนไว้ ไม่ให้สูญไปจากอุตสาหกรรมการผลิตอีฐมอญในครัวเรือน

7. การลงทุนผลิตอีฐมอญ เป็นการส่งเสริมให้ผู้ผลิตสามารถพึ่งตนเองได้โดยการสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาในด้านการผลิต การตลาด การลงทุนและการจัดการด้วยตนเอง รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้ผู้ผลิตมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและพร้อมที่จะทำงานเพื่อชุมชน

8. อีฐมอญเป็นสินค้าที่ตลาดยังมีความต้องการอยู่ ความต้องการอีฐมอญในตลาดระดับประเทศยังมีอยู่มากทั้งทางภาครัฐบาลและเอกชน เนื่องจากอีฐมอญสามารถใช้ทดแทนไม้ซึ่งมีราคาแพงและหาได้ยาก แต่อีฐมอญก็ลึกลับมีราคาถูกและสามารถสนองความต้องการของตลาดได้ในปริมาณที่พอเพียง ดังนั้นอุตสาหกรรมอีฐมอญจึงต้องมีการส่งเสริมและยังคงมีความจำเป็นต่อธุรกิจการก่อสร้างต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

9. การลงทุนผลิตอีฐมอญระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือน ได้รับการยกเว้นภาษีการค้าตามพระราชบัญญัติ ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นภาษีการค้า (ฉบับที่ 133) พ.ศ. 2526 มาตรา 3 ข้อ (16) ว่าด้วยการยกเว้นไม่เสียภาษีการค้าสำหรับรายรับจากการขายอีฐมอญของบุคคลธรรมดา อันเกิดจากอุตสาหกรรมที่ตนและหรือครอบครัวได้ทำเอง

10. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้มีโครงการสำรวจและช่วยเหลือผู้ประกอบการค้าอีฐ ในด้านการให้กู้ยืมเงินลงทุน โดยได้ออกสำรวจความต้องการของผู้ผลิตอีฐมอญในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในปี พ.ศ. 2527 ซึ่งเป็นที่น่ายินดีสำหรับผู้ที่สนใจในการลงทุนผลิตอีฐมอญรายใหม่ และผู้ผลิตรายเก่าที่ต้องการปรับปรุงกิจการให้เจริญก้าวหน้าขึ้นกว่าเดิม

อย่างไรก็ตามผลจากการวิเคราะห์ นอกจากอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่สูงสุด จะใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน แต่ในทางปฏิบัติจริง ๆ ในการตัดสินใจลงทุน นักลงทุนไม่อาจใช้อัตราผลตอบแทนการลงทุนที่สูงที่สุดที่ได้รับเป็นเครื่องตัดสินใจแต่เพียงอย่างเดียว เนื่องจากยังมีปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบอีกหลายประการที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจ เช่น ปัญหาทางด้านการผลิต ปัญหาด้านการตลาด และปัญหาการเงิน ดังนั้นผู้ลงทุนนอกจากจะใช้อัตราผลตอบแทนในการลงทุนเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจในการลงทุนแล้วยังคงต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นประกอบการตัดสินใจในการลงทุนด้วย ปัญหาเหล่านี้จะกล่าวถึงในบทที่ 7 ต่อไป



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย